

**ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม
กรณีศึกษา สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) ***
**Factors Affecting the Innovative Organization A Case Study
of Synchrotron Light Research Institute
(Public Organization)**

นิสรา ใจชื่อ

Nissara Jaisue

คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

Faculty of Public Administration, Dhurakij Pundit University

E-mail: nissarajissj@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม กรณีศึกษา สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) 2) เพื่อศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาองค์การแห่งนวัตกรรม กรณีศึกษา สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) ในการศึกษาวิจัยผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม คือการวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research) โดยประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากรที่สังกัดในสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) จำนวน 215 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 144 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้รับแบบสอบถามตอบกลับมาทั้งสิ้น 132 คน และใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างกับบุคลากรของสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) จำนวน 9 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติการถดถอยพหุคูณ

* ได้รับบทความ: 6 ธันวาคม 2565; แก้ไขบทความ: 30 มกราคม 2566; ตอรับตีพิมพ์: 7 กุมภาพันธ์ 2566

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า 1) การเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านกระบวนการพัฒนานวัตกรรมขององค์กรด้านผลิตภัณฑ์นวัตกรรมขององค์กร ด้านการพัฒนานวัตกรรมขององค์กร และด้านความสามารถในการสร้างนวัตกรรมขององค์กร 2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม กรณีศึกษา สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) ได้แก่ ปัจจัยด้านการมุ่งเน้นลูกค้า ปัจจัยด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร และปัจจัยด้านการบริหารเครือข่ายนวัตกรรมขององค์กร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) 3) แนวทางการพัฒนาองค์กรแห่งนวัตกรรม กรณีศึกษา สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) ได้แก่ การบริหารความสามารถในการสร้างนวัตกรรมขององค์กร เช่น การพัฒนากระบวนการทำงานใหม่ๆ ด้านผลิตภัณฑ์นวัตกรรมขององค์กร เช่น องค์กรอาจพิจารณาด้านความสามารถสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น หรือมีค่าใช้จ่ายที่ลดลงที่เชื่อมโยงจากผลงานด้าน การพัฒนานวัตกรรมขององค์กร และด้านการพัฒนานวัตกรรมขององค์กร องค์กรอาจพิจารณาการดำเนินกิจกรรมที่หลากหลายขององค์กรเพื่อส่งเสริมจิตใจให้บุคลากรพัฒนาผลงานด้านนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: นวัตกรรม; องค์กรแห่งนวัตกรรม

Abstract

The objectives of this research are to 1) study the factors that affect an innovative organization: a case study of the Synchrotron Light Research Institute (Public Organization), and 2) study the approaches to developing an innovative organization: a case study of the Synchrotron Light Research Institute (Public Organization). In this study, mixed methods research was used: in the quantitative research, the population comprised 215 people affiliated with the Synchrotron Light Research Institute (Public Organization) and the questionnaires were used as a data collection tool from 144 samples with a total of 132 responses; in the

qualitative research, a semi-structured interview was conducted with 9 personnel of the Synchrotron Light Research Institute (Public Organization). The statistics used to analyze the data were percentages, mean scores, standard deviations, and multiple regressions.

The results of the study showed that 1) overall, being an innovative organization of the Synchrotron Light Research Institute (Public Organization) is at a high level. When considering each aspect, the ranks from the highest to the lowest are the organization's innovation development process, the organization's innovation outcomes, the organization's innovator creation, and the organization's capability of innovation creation, 2) factors affecting an innovative organization: a case study of the Synchrotron Light Research Institute (Public Organization) are customer focus, the organization's management of information technology, and the organization's management of innovative networks, with a statistical significance at the 0.05 level, which is consistent with the qualitative research results, 3) approaches to developing an innovative organization: a case study of the Synchrotron Light Research Institute (a public organization) include managing the organization's capability of innovation creation, such as the development of a new work process; the organization's innovation outcomes, such as the ability to increase income or decrease expenses associated with output from the organization's innovation development; and the organization's innovator creation. The organization may consider a variety of activities to encourage personnel to continuously create innovation.

Keywords: innovation; innovative organization

1. บทนำ

การบริหารงานขององค์กรแต่ละองค์กรในสังคม ต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงหลากหลายด้านทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยี ซึ่งทำให้แต่

ละองค์การต้องมีการปรับตัวและมีความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาองค์การ คือการใช้นวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนองค์การให้มีศักยภาพที่สูงขึ้น นวัตกรรม คือ ความคิดสิ่งใหม่ๆ ที่จะสามารถนำไปปรับปรุง พัฒนาองค์การให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งนวัตกรรมอาจเกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงานที่ทำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผลิตรายการหรือบริการใหม่ๆ ที่องค์การสร้างสรรค์ขึ้นมาเพื่อส่งมอบคุณค่าใหม่ๆ ให้กับลูกค้า

นวัตกรรมเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ความรู้ใหม่เพื่อเปลี่ยนกระบวนการขององค์กร หรือสร้างผลิตภัณฑ์และบริการขององค์การให้มีศักยภาพ มีความสำคัญในการสร้างการเปลี่ยนแปลงขององค์การให้เกิดการเติบโต (Dess, McNamara, Eisner, & Lee, 2019) นวัตกรรมขององค์การ เป็นความสามารถอย่างหนึ่งขององค์การที่ทำให้้องค์การปรับตัว สร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ที่มีคุณค่าต่อองค์การ และสร้างสรรค์สิ่งที่มีคุณค่าต่อลูกค้าขององค์การ ซึ่งก่อให้เกิดการพัฒนาที่ก้าวหน้าขององค์การต่อไปได้ (Maital & Seshadri, 2012) นวัตกรรมขององค์การมีความสำคัญต่อการพัฒนาองค์การให้ก้าวหน้า ก่อให้เกิดความสามารถในการแข่งขัน สร้างความแตกต่างขององค์การ และนวัตกรรมขององค์การเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนในการพัฒนาประเทศ ดังนั้น หากแต่ละองค์การมีการพัฒนานวัตกรรมจะส่งผลกระทบต่อภาพรวมในการพัฒนาประเทศให้นวัตกรรมที่ก้าวหน้าต่อไป

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 ได้กล่าวถึงสาระสำคัญในการพัฒนาประเทศ เช่น การพัฒนาประเทศไทยในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 สถานการณ์โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดมากขึ้น การพัฒนาเทคโนโลยีจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ในสังคมและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก และในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 เป็นความท้าทายที่ประเทศไทยต้องปรับตัวในการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา ตลอดจนนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของประเทศไทย นอกจากนี้นวัตกรรมจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและส่งเสริมขีดความสามารถของมนุษย์ซึ่งจะส่งผลให้ผลิตภาพการผลิตสูงขึ้น และเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาประเทศต่อไป (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) เป็นองค์การหนึ่งที่มีความสำคัญกับการพัฒนานวัตกรรมขององค์การ โดยสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) ประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) เมื่อวันที่ 19 กันยายน

2551 ปัจจุบัน (ในปีพ.ศ. 2565) สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) มีวิสัยทัศน์ คือ “เป็นที่หนึ่งและเป็นศูนย์กลางในอาเซียนด้านแสงซินโครตรอน เพื่อสนับสนุนประเทศในการพัฒนาด้านอาหาร การเกษตรและอุตสาหกรรม เป็นเวลา 10 ปี” จากการดำเนินงานที่ผ่านมาของสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) มีการดำเนินงานที่สำคัญหลายๆ ด้าน เช่น ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้ร่วมดำเนินการตามนโยบายของ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ได้ทำการพัฒนาห้องแยกโรคความดันลบแบบมอดูลาร์สำหรับโรงพยาบาล (Modular - Negative pressure Isolation room) ตามความต้องการของแพทย์ผู้ใช้งาน และได้ผลิตและส่งมอบให้โรงพยาบาลในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา กรุงเทพมหานคร และพื้นที่อื่นๆ โดยสามารถใช้งานรองรับผู้ป่วยฉุกเฉิน ผู้ป่วยรอสังเกตอาการ หรือผู้ป่วยติดเชื้อรอส่งต่อได้ เป็นต้น (สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน), 2560) นอกจากนี้ สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) ได้เข้าร่วมแผนงานบูรณาการพัฒนาดาวเทียมเพื่อการสำรวจอวกาศ ร่วมกับ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) และสถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ในการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในประเทศ เพื่อสร้างและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนเทคโนโลยีทางด้านดาวเทียม รวมถึงการพัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ความสามารถและมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านเทคโนโลยีดาวเทียมและระบบโดยรอบส่งเสริมให้เกิดอุตสาหกรรมอวกาศในประเทศ รวมถึงการพัฒนาระบบทดสอบสถานะการทำงานของดาวเทียมเพื่อการสำรวจโลก อวกาศและอุปกรณ์โดยรอบ (สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน), 2560) จากการดำเนินงานของสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) มีลักษณะการดำเนินงานที่ให้ความสำคัญของการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม และมีการพัฒนานวัตกรรมขององค์กรอย่างต่อเนื่อง และมีส่วนสนับสนุนให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กร และหน่วยงานภายนอก ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมที่สำคัญของประเทศ จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจวิจัยในเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมกรณีศึกษา สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) โดยนำผลไปใช้เป็นข้อมูลให้กับสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) เพื่อใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมหรือเป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) ต่อไป และเป็น

แนวทางในการพัฒนาองค์การอื่นๆ ที่มีบริบทใกล้เคียง โดยใช้แนวทางในเรื่องการพัฒนาองค์การ
แห่งนวัตกรรมต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม กรณีศึกษา สถาบันวิจัยแสง
ซินโครตรอน (องค์การมหาชน)
2. เพื่อศึกษาถึงแนวทางการพัฒนาองค์การแห่งนวัตกรรม กรณีศึกษา สถาบันวิจัยแสง
ซินโครตรอน (องค์การมหาชน)

3. วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม (Mixed Method Research) เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ
(Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้วิจัย
กำหนดแนวทางแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงานวิจัยดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีรายละเอียด คือ ประชากรในการ
วิจัย (Population) คือ บุคลากรที่สังกัดในสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน)
จำนวน 215 คน โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 144 คน โดยการเปิดตารางเลขสุ่มตาม
แนวคิดของยามาเน่ (Yamane, 1973) ซึ่งวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่ม
แบบอาศัยความสะดวก (Convenience Sampling) และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน
132 คน คิดเป็นร้อยละ 91.66

1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการออกแบบสอบถาม

1.1.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากเอกสารรายงานของสถาบันวิจัย
แสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) งานวิจัย วิทยานิพนธ์ เอกสารและเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับ
องค์การนวัตกรรม เป็นต้น

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยสร้าง
แบบสอบถามสำหรับสอบถามบุคลากรในสังกัดของสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การ
มหาชน) และนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาเนื้อหาคำถามของ

แบบสอบถาม จากนั้นผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไขในการใช้ภาษา และเนื้อหาให้ถูกต้องครอบคลุม และให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบให้คำแนะนำ โดยใช้เกณฑ์การประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถามวิจัย (Index of Item Objective Congruence) (IOC) คือ หากค่า $IOC \geq 0.5$ จะถือว่าเป็นแบบสอบถามที่ถือว่ามีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและสามารถนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลได้ ประกอบกับการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

โดยการออกแบบสอบถามด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม ได้ศึกษาแนวคิดจากงานวิจัยที่หลากหลาย อาทิ ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม ได้ศึกษาจากแนวคิดของ Christiansen (2000) อ้างถึงใน กิริติ ศยียงยง, 2552, น. 78-87) ปัจจัยด้านการจัดการความรู้ขององค์กร ศึกษาจากงานวิจัยของ วัฒนชัย ศิริญาณ (2560) ปัจจัยด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ขององค์กร ศึกษาจากแนวคิดของ พัทธสิริ ชมภูคำ (2552, น. 158-171) ปัจจัยด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร ศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น วรธรรม พงษ์สีชมพู (2555) ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมนวัตกรรม ศึกษาแนวคิดของ สุชาติ ไตรภพสกุล และ ชาคริต พิชญางกูร (2564, น. 236-232) ปัจจัยด้านการบริหารเครือข่ายนวัตกรรมขององค์กร และปัจจัยด้านการมุ่งเน้นลูกค้า ศึกษาจากแนวคิดของ พยัต วุฒิรงค์ (2562, น. 81-83)

1.2.2 การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มทดลองที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ต้องการศึกษาแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำผลไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือเพื่อดูความสอดคล้องของข้อคำถาม ใช้สูตรสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เป็นสถิติวิเคราะห์ที่ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ไม่ต่ำกว่า 0.70 ซึ่งแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอย่างมีนัยสำคัญ โดยในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มทดลองที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับประชากรที่ต้องการศึกษาแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยนำเครื่องมือไปทดลองใช้กับบุคลากรของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) จำนวน 35 คน แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) โดยใช้วิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ .982

1.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ (Key Informant) ได้แก่ ผู้บริหารและบุคลากรสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีหน้าที่และบทบาทที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเกี่ยวกับองค์การนวัตกรรม โดยผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structure Interview) กำหนดเป็น แนว สัมภาษณ์ กับ กลุ่ม ผู้ให้ ข้อมูล ที่ สำคัญ (Key Informants) จำนวน 9 คน ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและการตีความ ข้อมูลแบบอุปนัย (Analytic Induction) โดยการตีความสร้างข้อสรุปหรือธรรมหรือสภาพการณ์ที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลเพื่อเชื่อมโยงไปถึงการหาข้อสรุปในการศึกษา โดยการหาข้อสรุปในการศึกษาเชื่อมโยงไปถึงความรู้ระดับแนวคิดหรือทฤษฎีได้ และใช้การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแบบสามเส้า ใช้กระบวนการวิธีที่หลากหลาย (The Multiple – Method Approach) โดยพิจารณาความสอดคล้อง และความแตกต่างของข้อมูลที่ได้มีการจัดระเบียบของข้อมูล จากนั้นนำมาหาข้อสรุป และตีความในรูปแบบพรรณนาตามกรอบแนวคิดการวิจัย (ภาพที่ 1) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่ง

นวัตกรรม ประกอบด้วย

1. วิสัยทัศน์และกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม
2. การจัดการความรู้ขององค์กร
3. การจัดการทรัพยากรมนุษย์ขององค์กร
4. การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร
5. วัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมนวัตกรรม
6. การบริหารเครือข่ายนวัตกรรมขององค์กร
7. การมุ่งเน้นลูกค้า

องค์กรแห่งนวัตกรรม

ประกอบด้วย

1. ความสามารถในการสร้างนวัตกรรมขององค์กร
2. กระบวนการพัฒนานวัตกรรมขององค์กร
3. ผลลัพธ์นวัตกรรมขององค์กร
4. การพัฒนานวัตกรรมขององค์กร

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดในงานวิจัย

4. สรุปผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม
กรณีศึกษา สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) โดยภาพรวมพบว่า มีค่าเฉลี่ย 3.65 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.66 และอยู่ในระดับความคิดเห็นระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ปัจจัยด้านการจัดการความรู้ขององค์การ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 3.80 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.69 อยู่ในระดับความคิดเห็นระดับมาก รองลงมาคือปัจจัยด้านการบริหารเครือข่ายนวัตกรรมขององค์การ มีคะแนนเฉลี่ย 3.74 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.80 อยู่ในความระดับความคิดเห็นระดับมาก ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม มีคะแนนเฉลี่ย 3.71 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.67 อยู่ในระดับความคิดเห็นระดับมาก ปัจจัยด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ขององค์การ มีคะแนนเฉลี่ย 3.67 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.68 อยู่ในระดับความคิดเห็นระดับมาก ปัจจัยด้านการมุ่งเน้นลูกค้า มีคะแนนเฉลี่ย 3.63 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.78 อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์การที่ส่งเสริมนวัตกรรม มีคะแนนเฉลี่ย 3.52 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.77 อยู่ในระดับมาก และปัจจัยด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์การ มีคะแนนเฉลี่ย 3.52 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.89 อยู่ในระดับมาก ดังแสดงในตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม ในภาพรวม

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม ในภาพรวม

ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็น องค์กรแห่งนวัตกรรม ในภาพรวม	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	S.D.	ระดับ
ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม	3.71	0.67	มาก
ด้านการจัดการความรู้ขององค์กร	3.80	0.69	มาก
ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ขององค์กร	3.67	0.68	มาก
ด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร	3.52	0.89	มาก
ด้านวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมนวัตกรรม	3.52	0.77	มาก
ด้านการบริหารเครือข่ายนวัตกรรมขององค์กร	3.74	0.80	มาก
ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า	3.63	0.78	มาก
รวม	3.65	0.66	มาก

1.2 ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม กรณีศึกษาสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) โดยภาพรวมพบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.72 และอยู่ในระดับความคิดเห็นระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ด้านกระบวนการพัฒนานวัตกรรมขององค์กร คะแนนเฉลี่ยสูงสุด 3.68 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.71 อยู่ในระดับความคิดเห็นระดับมาก ด้านผลลัพธ์นวัตกรรมขององค์กร มีคะแนนเฉลี่ย 3.66 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.76 อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก ด้านการพัฒนานวัตกรรมขององค์กร มีคะแนนเฉลี่ย 3.63 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.82 อยู่ในระดับความคิดเห็นระดับมาก และด้านความสามารถในการสร้างนวัตกรรมขององค์กร มีคะแนนเฉลี่ย 3.54 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.80 อยู่ในระดับความคิดเห็นมาก ดังแสดงในตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่า

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมในภาพรวม

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมในภาพรวม

การเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมในภาพรวม	ระดับความคิดเห็น		
	Mean	S.D.	ระดับ
1. ด้านความสามารถในการสร้างนวัตกรรมขององค์กร	3.54	0.80	มาก
2. ด้านกระบวนการพัฒนานวัตกรรมขององค์กร	3.68	0.71	มาก
3. ด้านผลลัพธ์นวัตกรรมขององค์กร	3.66	0.76	มาก
4. ด้านการพัฒนานวัตกรรมขององค์กร	3.63	0.82	มาก
รวม	3.64	0.72	มาก

1.3 การทดสอบสมมติฐานในการศึกษา การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานไว้ ดังนี้ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม ประกอบด้วย 1) ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม 2) ด้านการจัดการความรู้ขององค์กร 3) ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ขององค์กร 4) ด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร 5) ด้านวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมนวัตกรรม 6) ด้านการบริหารเครือข่ายนวัตกรรมขององค์กร และ 7) ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม การทดสอบสมมติฐานแสดงในตารางที่ 3 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงซ้อนแบบขั้นตอน (Multiple Linear Regression Analysis- Enter) ระหว่างปัจจัยที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม ดังนี้

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์การถดถอยเชิงซ้อน แบบขั้นตอน (Multiple Linear Regression Analysis- Enter) ระหว่างปัจจัยที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม

ปัจจัย	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	.209	.095		3.109	.002
ด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม(X1)	.095	.073	.090	1.311	.192
ด้านการจัดการความรู้ขององค์กร (X2)	.086	.076	.084	1.129	.261
ด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ขององค์กร (X3)	.084	.078	.080	1.088	.279
ด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร (X4)	.174	.050	.216	3.502	.001 *
ด้านวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมนวัตกรรม (X5)	.097	.082	.105	1.183	.239
ด้านการบริหารเครือข่ายนวัตกรรมขององค์กร (X6)	.165	.067	.183	2.470	.015 *
ด้านการมุ่งเน้นลูกค้า (X7)	.268	.056	.293	4.804	.000 *
R = 0.899 , R Square = 0.809, Adjuster R Square = .805					
Std. Error of the Estimate = 0.29417 Durbin-Watson = 1.918 F = 88.794, Sig = 0.000					

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่าผลลัพธ์ค่า Sig. เท่ากับ 0.00 เมื่อเปรียบเทียบกับระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (Sig มีค่าน้อยกว่า 0.05) แสดงให้เห็นว่ามีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว (ปัจจัยที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม) ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม (Y) พบว่าคะแนนมาตรฐานของปัจจัยที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร (X4) ด้านการบริหารเครือข่ายนวัตกรรมขององค์กร (X6) และด้านการมุ่งเน้นลูกค้า (X7) โดยที่มีผล

ในทางเดียวกัน ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม (Y) (Bata) มีค่าเท่ากับ .216, .183, และ .293 โดยปัจจัยที่มีต่อการเป็นองค์การแห่งนวัตกรรมด้านการมุ่งเน้นลูกค้า (X7) ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม (Y) สูงสุด และปัจจัยที่มีต่อการเป็นองค์การแห่งนวัตกรรมด้านการบริหารเครือข่ายนวัตกรรมขององค์การ (X6) ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม (Y) ต่ำสุด

ผลวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของการเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม (Y) กับปัจจัยที่มีต่อการเป็นองค์การแห่งนวัตกรรมด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์การ (X4) ด้านการบริหารเครือข่ายนวัตกรรมขององค์การ (X6) และด้านการมุ่งเน้นลูกค้า (X7) โดยที่ตัวพยากรณ์ ทั้ง 3 ด้าน มีค่า (R) เท่ากับ .899 นอกจากนี้ค่า (R Square) มีค่าเท่ากับ 0.809 หมายความว่า ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้สามารถอธิบายความแปรปรวนของการเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม (Y) ได้โดยประมาณร้อยละ 80.90 มีความคลาดเคลื่อนในการพยากรณ์ .095 สมการนี้มีความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระกัน (No Autocorrelation) โดยมีค่า Durbin-Watson เท่ากับ 1.918

2. ผลการศึกษาข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพ

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informants) จำนวน 9 คน สรุปได้ดังนี้

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม
กรณีศึกษาสถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) มีองค์ประกอบ 7 ปัจจัย
สรุปรายละเอียดคือ

2.1.1 ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม พบว่า ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์และกลยุทธ์เชิงนวัตกรรม สนับสนุนในการเป็นทิศทางการดำเนินการขององค์การ บุคลากรสามารถรับทราบถึงวิสัยทัศน์และกลยุทธ์เชิงนวัตกรรมในแนวทางเดียวกัน และนำไปสู่การปฏิบัติได้

2.1.2 ปัจจัยด้านการจัดการความรู้ขององค์การ พบว่าปัจจัยด้านการจัดการความรู้ขององค์การมีความสำคัญส่งเสริมต่อการเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม โดยองค์การมีการจัดการความรู้ขององค์การอย่างเป็นระบบ มีการจัดทำบันทึกความรู้เป็นฐานข้อมูล สามารถสืบค้นข้อมูลต่างๆ เพื่อใช้ประโยชน์ต่อไปได้

2.1.3 ปัจจัยด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ขององค์การ พบว่า ปัจจัยด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์มีความสำคัญส่งเสริมต่อการเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม โดยองค์การมีการจัดการทรัพยากรมนุษย์ขององค์การอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การสรรหา การคัดเลือกบุคลากร

ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีคณะกรรมการในการคัดเลือกบุคลากรอย่างเป็นระบบ มีการพัฒนา ความรู้ และทักษะของบุคลากร มีการสนับสนุนบุคลากรให้เกิดการพัฒนานวัตกรรม ทั้งแบบรายบุคคล แบบทีม และแบบโครงการ เป็นต้น

2.1.4 ปัจจัยด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์การ พบว่า ปัจจัยด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์การมีความสำคัญ ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม โดยองค์การมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์การที่สามารถใช้ในการปฏิบัติงานได้ดี และมีส่วนสนับสนุนในการรวบรวมข้อมูลเพื่อพัฒนางานนวัตกรรมได้

2.1.5 ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์การที่ส่งเสริมนวัตกรรม พบว่า ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์การที่ส่งเสริมนวัตกรรม มีความสำคัญต่อการเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม โดยวัฒนธรรมองค์การ ทำให้บุคลากรมีความเข้าใจในแนวทางวิถีปฏิบัติขององค์การ วัฒนธรรมองค์การมีบรรยากาศของการทำงานที่ส่งเสริมนวัตกรรม เช่น การทำงานในโครงการต่างๆ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และพัฒนางานด้านนวัตกรรม

2.1.6 ปัจจัยด้านการบริหารเครือข่ายนวัตกรรมขององค์การ พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารเครือข่ายนวัตกรรมขององค์การ ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม โดยเห็นว่าการบริหารเครือข่ายนวัตกรรมขององค์การ มีส่วนสนับสนุนในการพัฒนานวัตกรรมขององค์การ เช่น การร่วมกันในด้านการช่วยเหลือด้านทรัพยากรต่างๆ ในการพัฒนานวัตกรรม การแลกเปลี่ยนความรู้ ในการพัฒนานวัตกรรม เป็นต้น

2.1.7 ปัจจัยการมุ่งเน้นลูกค้า พบว่า ปัจจัยด้านการมุ่งเน้นลูกค้า ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม โดยเห็นว่าการมุ่งเน้นลูกค้า มีความสำคัญต่อการพัฒนานวัตกรรมขององค์การ เนื่องจากการพัฒนานวัตกรรมขององค์การ จะต้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ และเหมาะสมกับผู้ใช้นวัตกรรม

2.2 ความคิดเห็นที่มีต่อการเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม กรณีศึกษา สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน)

2.2.1 ปัจจัยความสามารถในการสร้างนวัตกรรมขององค์การ พบว่า ปัจจัยความสามารถในการสร้างนวัตกรรมขององค์การ มีหลากหลาย มีการพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง ความสามารถที่เกิดจากการสร้างนวัตกรรม เช่น องค์การมีการพัฒนานวัตกรรมที่

เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านแสงซินโครตรอนเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ที่หลากหลาย มีการนำโจทย์วิจัยใหม่ๆ พัฒนาเป็นนวัตกรรมที่สามารถพัฒนาต่อในการใช้ประโยชน์ได้

2.2.2 ปัจจัยด้านกระบวนการพัฒนานวัตกรรมขององค์กร พบว่า มีการพัฒนานวัตกรรมในหลากหลายขั้นตอน เช่น การพัฒนาต้นแบบ การทดสอบ การประเมินผลนวัตกรรม เพื่อปรับเปลี่ยนการพัฒนาของนวัตกรรมให้เหมาะสมกับผู้ใช้นวัตกรรม และมีการสนับสนุนการพัฒนาผลงานนวัตกรรมทั้งจากภายในองค์กร และขอรับทุนสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก

2.2.3 ปัจจัยด้านผลลัพธ์นวัตกรรมขององค์กร พบว่า ปัจจัยด้านผลลัพธ์นวัตกรรมขององค์กร มีการประเมินผลลัพธ์ในหลากหลายรูปแบบ เช่น ศึกษาจากความพึงพอใจในการให้บริการลูกค้าขององค์กร การประเมินด้านคุณภาพ เวลา งบประมาณ และนวัตกรรมตรงกับความต้องการของผู้ใช้ประโยชน์ เป็นต้น

2.2.4 ปัจจัยด้านการพัฒนานวัตกรรม พบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนานวัตกรรม โดยส่งเสริมให้บุคลากรในฝ่ายต่างๆ ได้นำเสนอแนวคิด การพัฒนานวัตกรรมเปิดโอกาสให้บุคลากรเขียนโครงการเพื่อนำเสนองานด้านนวัตกรรม และเปิดโอกาสให้บุคลากรสร้างนวัตกรรมใหม่ สร้างแรงจูงใจโดยสนับสนุนบุคลากรในการพัฒนานวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง

5. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม กรณีศึกษา สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) จากผลการศึกษา ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis- Enter) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม ได้แก่ ปัจจัยการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร ปัจจัยการบริหารเครือข่ายนวัตกรรมขององค์กร และปัจจัยการมุ่งเน้นลูกค้า ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

1. ปัจจัยการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม กรณีศึกษา สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่พบว่า ปัจจัยด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรมีความสำคัญ ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม โดยองค์กรมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรที่สามารถใช้ในการปฏิบัติงานได้ดี และมีส่วนสนับสนุนในการรวบรวมข้อมูลเพื่อพัฒนางานนวัตกรรมได้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พรทิศา อังกินันท์ (2560) ได้ศึกษา

เรื่อง แนวทางการพัฒนาองค์การประเภทธุรกิจธนาคารสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ กรณีศึกษา ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) โดยผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ประกอบด้วย 6 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ ปัจจัยด้านโครงสร้างองค์กร ปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยด้านการพัฒนาบุคคลและทีมงาน ปัจจัยด้านวัฒนธรรมและบรรยากาศองค์กร และปัจจัยด้านการจูงใจ

2. ปัจจัยการบริหารเครือข่ายนวัตกรรมขององค์กร ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม กรณีศึกษา สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารเครือข่ายนวัตกรรมขององค์กรมีความสำคัญต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม โดยเห็นว่า การบริหารเครือข่ายนวัตกรรมขององค์กร มีส่วนสนับสนุนในการพัฒนานวัตกรรมขององค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการ พยัต วุฒิรงค์ (2562, น. 81-83) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 3 ปัจจัยหลักที่ประกอบด้วย 13 ปัจจัยย่อยที่มีความเชื่อมโยงกัน องค์ประกอบดังกล่าวประกอบด้วย 1) สภาพแวดล้อมภายในองค์กร ประกอบด้วย 5 ปัจจัยคือ การรับรู้และสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงของผู้นำ ลักษณะโครงสร้างองค์กร การมีทรัพยากรที่เพียงพอ การมุ่งเน้นการตอบสนองความต้องการลูกค้า และการสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน 2) การเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความรู้ ประกอบด้วย 4 ปัจจัย คือ การให้คำมั่นสัญญาในการเรียนรู้ การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การเปิดใจรับสิ่งใหม่ และการแลกเปลี่ยนความรู้ภายในองค์กร และ 3) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ ประกอบด้วย 4 ปัจจัย คือ กระบวนการรับคนเข้าดำรงตำแหน่ง การฝึกอบรมและพัฒนา การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการให้รางวัลตามสถานการณ์

3. ปัจจัยการมุ่งเน้นลูกค้า ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม กรณีศึกษา สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่พบว่า ปัจจัยด้านการมุ่งเน้นลูกค้า มีความสำคัญต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม โดยเห็นว่า การมุ่งเน้นลูกค้า มีความสำคัญต่อการพัฒนานวัตกรรมขององค์กร เนื่องจากการพัฒนานวัตกรรมขององค์กร จะต้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ และเหมาะสมกับผู้ใช้นวัตกรรม การศึกษาถึงความต้องการของลูกค้า และตอบสนองความต้องการของลูกค้า จึงเป็นเรื่องที่สำคัญต่อการพัฒนานวัตกรรมขององค์กร สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กนกวรรณ ภูใหม่ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาปัจจัยสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมองค์กร บริบท ธนาคารพาณิชย์

ผลการวิจัยพบว่า นวัตกรรมองค์กรและปัจจัยภายนอกองค์กรร่วมกันส่งผลต่อการสร้างนวัตกรรมของธนาคารพาณิชย์ไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่นวัตกรรมองค์กรมีองค์ประกอบคือการมีความคิดสร้างสรรค์และการบริหารจัดการภายในองค์กรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด รองลงมาคือ การสร้างแรงจูงใจและโครงสร้างองค์กร ตามลำดับ ในขณะที่ปัจจัยภายนอก ส่งผลทางอ้อมต่อการสร้างนวัตกรรมโดยส่งผลผ่านนวัตกรรมองค์กร ซึ่งปัจจัยภายนอกมีองค์ประกอบ คือการจัดจ้างองค์กรภายนอกเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด รองลงมาคือเทคโนโลยีและลูกค้า ตามลำดับ

6. องค์ความรู้จากการวิจัย

การศึกษาวิจัยได้ข้อค้นพบในการเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม โดยปัจจัยที่สำคัญที่ควรพิจารณาในการพัฒนาองค์การนวัตกรรม คือ 1) ปัจจัยด้านการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กร โดยองค์การที่จะเป็นองค์การแห่งนวัตกรรม ควรมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่รวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่ส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมขององค์กร มีข้อมูลที่อยู่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรที่ถูกต้องและทันสมัย ส่งเสริมต่อการพัฒนานวัตกรรมขององค์กร 2) ปัจจัยด้านการบริหารเครือข่ายนวัตกรรมขององค์กร การพัฒนาองค์การแห่งนวัตกรรม ควรพิจารณาถึง การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภายในองค์กรและภายนอกองค์กร เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านนวัตกรรมขององค์กรให้เกิดความสำเร็จได้ 3) ปัจจัยด้านการมุ่งเน้นลูกค้า โดยควรให้ความสำคัญและมุ่งเน้นด้านลูกค้าผู้ใช้นวัตกรรม สามารถศึกษาถึงแนวโน้มความต้องการของลูกค้าและตลาดผู้ใช้นวัตกรรมได้ รับรู้และเข้าใจความต้องการของลูกค้าผู้ใช้นวัตกรรม และสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าผู้ใช้นวัตกรรมได้อย่างถูกต้อง ทันเวลา

7. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงบริหาร

1.1 องค์การอาจพิจารณาด้านการบริหารความสามารถในการสร้างนวัตกรรมขององค์กร เช่น การพัฒนากระบวนการทำงานใหม่ๆ เป็นต้น

1.2 ด้านผลลัพธ์นวัตกรรมขององค์กร เช่น องค์กรอาจพิจารณาด้านความสามารถสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น หรือมีค่าใช้จ่ายที่ลดลงที่เชื่อมโยงจากผลงานด้านการพัฒนานวัตกรรมขององค์กร

1.3 ด้านการพัฒนานวัตกรรมขององค์กร องค์กรอาจพิจารณาการดำเนินกิจกรรมที่หลากหลายขององค์กรเพื่อส่งเสริมจิตใจให้บุคลากรพัฒนาผลงานด้านนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาวิจัยกับองค์กรที่มีบริบทใกล้เคียง เพื่อขยายความรู้ด้านองค์กรนวัตกรรมที่เพิ่มมากขึ้น

2.2 ควรศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม ซึ่งส่งผลต่อการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาองค์กรนวัตกรรมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ ภูใหม่. (2559). การศึกษาปัจจัยสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมองค์กร บริบทธนาคารพาณิชย์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- กิริติ ยศยิ่งยง. (2552). องค์กรแห่งนวัตกรรม แนวคิด และกระบวนการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พรจิตา อังกินันทน์. (2560). แนวทางการพัฒนาองค์กรประเภทธุรกิจธนาคารสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ กรณีศึกษา ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.
- พัชสิรี ชมภูคำ. (2552). องค์กรและการจัดการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พยัต วุฒิรงค์. (2562). การจัดการนวัตกรรม จากแนวคิดสู่การปฏิบัติที่เป็นเลิศ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วรรณธรรม พงษ์สีชมพู. (2555). อิทธิพลของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศขององค์กรรัฐวิสาหกิจที่มีต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้และองค์กรแห่งนวัตกรรม (วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- พัฒนชัย ศิริญาณ. (2560). รูปแบบที่ส่งเสริมให้เกิดองค์กรแห่งนวัตกรรมของมหาวิทยาลัยราชภัฏในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (วิทยานิพนธ์ปริญญา ดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน). (2560). ข่าวสำคัญ. สืบค้นจาก <https://www.slri.or.th/th/slrinews.html>
- สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน). (2560). นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ. สืบค้นจาก <https://www.slri.or.th/th/aboutus/slri-performancereport/policy-vision-mission.html>
- สุชาติ ไตรภพสกุล, และ ชาคกริต พิชญางกูร. (2564). การจัดการนวัตกรรม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 – 2564. สืบค้นจาก https://www.nesdc.go.th/ewt_news.php?nid=6420&filename=develop_issue
- Dess, G., McNamara, G., Eisner, A., & Lee, S. H. (2019). *Strategic management* (9th ed.). New York, NY: McGraw-Hill Education.
- Maital, S. & Seshadri, D. V. R. (2012). *Innovation management: strategies, concepts and tools for growth and profit* (2nd ed.). New Delhi: SAGE.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: an introductory analysis* (3rd ed.). New York, NY: Harper & Row.